

Protokół

Z

NARADY TECHNICZNO – GOSPODARCZEJ

zwołanej w celu sformułowania końcowych wniosków do

projektu Planu Urządzenia Lasu

DLA NADLEŚNICTWA SKRWILNO

NA OKRES LAT 2026 – 2035

Skrwilno, dnia 16 października 2025 r.

Spis treści

- A.I. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu
- A.II. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych
- B. Projekt planu urządzenia lasu

Narada Techniczno-Gospodarcza (zwana dalej NTG lub Naradą) dla Nadleśnictwa Skrwilno, zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, odbyła się w dniu 16 października 2025 roku w siedzibie Nadleśnictwa Skrwilno. W naradzie udział wzięli przedstawiciele następujących instytucji:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Warszawie:

Marcin Polewczyk – Główny Specjalista SL w Wydziale Urządzania Lasu
Izabela Waszak – Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu:

Włodzimierz Pamfil – Dyrektor
Mikołaj Ziemblicki – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej – **przewodniczący**;
Jan Frankowski – Naczelnik Wydziału Stanu Posiadania i Urządzania Lasu;
Natalia Górka – Główny Specjalista SL ds. ochrony lasu
Jarosław Chład – po. Naczelnika Wydziału Hodowli Lasu
Szymon Lechtański – Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
Janusz Nosowicz – Główny Specjalista SL ds. urządzania lasu
Anna Stępień – Główny Specjalista ds. Dialogu Społecznego i Zrównoważonego Rozwoju

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy:

Franciszek Machalski – Specjalista w Wydziale Ochrony Przyrody

KRAMEKO sp. z o.o. - wykonawca projektu planu urządzenia lasu:

Ryszard Krynicki – Prezes Zarządu
Adela Krynicka – Z-ca Prezesa Zarządu
Andrzej Krawiec – Z-ca Prezesa Zarządu
Marcin Czerny – Z-ca Prezesa Zarządu
Marek Byrdy – Kierownik Zespołu Projektowego - **protokółant**;
Paulina Żurowska – taksator
Piotr Rochowski – Samodzielny taksator, projektant

Nadleśnictwo Skrwilno:

Ryszard Nowaczyk – Nadleśniczy
Paweł Leszczyński – Specjalista SL ds. hodowli lasu, geomatyki ochrony lasu i przyrody
Adam Kamiński – Specjalista SL ds. ochrony ppoż
Monika Kolczyńska – Główny Księgowy w N-ctwie Skrwilno.

Inne instytucje i organizacje:

Maria Palińska – Dyrektor Wojewódzkiego Centrum Edukacji Ekologicznej we Włocławku;
Krzysztof Ciborski – Komenda Powiatowa Policji w Rypinie;
Paweł Kosobudzki – Komenda Powiatowa Policji w Rypinie;
Tomasz Niedbalski – Komenda Powiatowa Policji w Rypinie;
Elżbieta Łukaszewska – Urząd Gminy Wielgie;
Agnieszka Olewińska-Orłowska – Urząd Gminy Wielgie;
Milena Udzińska – Urząd Gminy Chrostkowo;
Miroslaw Murawski – Starostwo Powiatowe w Rypinie;

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy przy Nadleśnictwie Skrwilno:

Zbigniew Zgórzyński – Wójt Gminy Rogowo;
Janusz Szmytkowski – Urząd Gminy w Skrwilnie;
Kamil Durszlewicz – Wójt Gminy Świdziebnia;
Krzysztof Dąbkowski – Wójt Gminy Tłuchowo.

A.I. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urzędzenia lasu

Na wstępie nadleśniczy Ryszard Nowaczyk przywitał przybyłych na naradę gości i przekazał głos dyrektorowi Włodzimierzowi Pamfilowi. Dyrektor oficjalnie otworzył naradę, podziękował za przybycie, poinformował o sposobie, zakresie i podstawach prawnych sporządzenia projektu planu urzędzenia lasu dla nadleśnictwa oraz przedstawił ogólny cel narady. Następnie oddał prowadzenie przewodniczącemu narady, panu Mikołajowi Ziemblickiemu. Mikołaj Ziemblicki wyjaśnił szczegółowo cel narady, przedstawił jej program oraz przypomniał o wcześniejszym zamieszczeniu w ramach konsultacji społecznych na stronie BIP RDLP w Toruniu materiałów referowanych na NTG. Następnie przewodniczący przekazał głos referentom i koreferentom. W toku narady przedstawiono:

- Referat dotyczący analizy gospodarki leśnej Nadleśnictwa Skrwilno za lata 2016–2025. przedstawił w formie prezentacji Ryszard Nowaczyk. Analizę oparł na realizacji planu urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Skrwilno w latach 2016-2024 oraz planie na 2025r. Nadleśniczy wyjaśnił, że pomimo wstrzymania 22 pozycji zrębowych zaplanowanych w PUL na łącznej powierzchni 58,06 ha (głównie na siedliskach bagiennych i wilgotnych), niewielkie przekroczenie powierzchniowe planowanych zrębów (101%) i niewykonanie ich etatu miąższościowego (88%), wynikało z potrzeby wykonania zrębów sanitarnych. Ogółem wykonano ich 58 pozycji na łącznej powierzchni 100,13 ha, z czego 19 zrębów na powierzchni 29,50 ha po kłęsce nawałnicy z 2017 roku. Podkreślił znaczący wzrost odnowień naturalnych oraz z siewu, które są tańsze a powstałe z nich uprawy i młodniki zdrowsze. Wyraził zadowolenie, że w ramach optymalizacji szkółka leśna w Nadleśnictwie Skrwilno pozostanie. Zwrócił także uwagę, że na szkółce nie stosuje się nawozów chemicznych oraz że grodzi się tylko fragmenty upraw z gatunkami liściastymi.
- Koreferat Wykonawcy projektu PUL do analizy gospodarki leśnej, przedstawił Andrzej Krawiec – Z-ca Prezesa KRAMEKO sp. z o.o. W Koreferacie oprócz analizy realizacji zadań w zakresie użytkowania, hodowli i ochrony lasu, w oparciu o wyniki inwentaryzacji lasu ocenił także wpływ wykonanych zabiegów gospodarczych na obecny stan lasu. W ocenie nie stwierdził negatywnego wpływu tych zabiegów oraz podkreślił m.in. wysoką udatność

upraw, wysoki stopień zgodności z TD i rosnący udział gatunków liściastych. W wystąpieniu zwrócił uwagę na znacznie wyższy wskaźnik intensywności wykonanego w minionym okresie gospodarczym użytkowania przedrębego – 40 m³/ha w stosunku do planowanego – 35 m³/ha, niepokojący wzrost cięć przedrębnych kosztem rębnych, potrzebę użytkowania rębego w IV klasach wieku, stanowiących 30% ogólnego zapasu oraz na notowany od 1976 systematyczny wzrost średniego wieku drzewostanów. Konsekwencją starzenia się drzewostanów jest ich niższy przyrost i niewłaściwa struktura wiekowa. Przytoczył jednak wiele pozytywnych przykładów gospodarki leśnej w nadleśnictwie jak: bardzo dobra jakość upraw, podsadzeń i dolesień, znaczący wzrost rębni złożonych i udziału dęba jako gatunku panującego, wzrost zapasu przestoi i ilości drewna martwego. Wystąpienie podsumował stwierdzeniem, że trwałość lasu w nadleśnictwie nie jest zagrożona.

- Referat Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku przedstawiła Izabela Waszak – Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku. Podkreśliła dobry stan sanitarny lasu mimo negatywnego wpływu czynników abiotycznych jak susza i wiatry. Zwróciła uwagę na rzadko występujące zagrożenie ze strony szkodników wtórnych sosny. Jeżeli było to głównie ze strony kornika drukarza i ostrożnego. Pozytywnie oceniła działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu i zaleciła dalsze monitorowanie i na bieżąco usuwanie posuszu czynnego oraz utrzymanie właściwego stanu zwierzyny.
- Wyniki przeprowadzonej po 5-ciu latach kontroli problemowej z wykonania zadań gospodarczych, głównie w zakresie pozyskania drewna, przedstawił Szymon Lechtański – Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego. Dział urządzania lasu, pozyskania, ochrony lasu i przyrody otrzymały ocenę bardzo dobrą. Zwrócił on m.in. uwagę na potrzebę prawidłowego ewidencjonowania nawrotów kolejnych CP-P.
- Informacje w zakresie wykonania monitoringu skutków realizacji planu na środowisko. przedstawił Jan Frankowski Naczelnik Wydziału Stanu Posiadania i Urządzania Lasu. Poinformował o odbytych w minionym okresie kontrolach oraz przedstawił wpływ realizacji planu na środowisko przez porównanie ważniejszych wskaźników przyjętych w prognozie oddziaływania na środowisko expirującego PUL takich jak: powierzchnia leśna oraz obszarów chronionych, zasoby miąższości, przeciętny wiek i zasobność, zgodność składów gatunkowych z siedliskiem czy bogactwo gatunkowe. W podsumowaniu stwierdził, że porównanie ww. wskaźników świadczy o tym, iż wykonane zabiegi gospodarcze nie wpłynęły ujemnie na stan lasów i zasobów leśnych, a w wielu przypadkach miały wręcz wpływ pozytywny.

Po przedstawieniu powyższych zagadnień przewodniczący zachęcił do dyskusji.

Wójt Gminy Rogowo poruszył sprawę dotyczącą dróg gminnych, z których korzystają również służby nadleśnictwa. Zdaniem Wójta, Lasy Państwowe w przypadkach realizacji takich dróg na podstawie specustawy drogowej, powinny rezygnować z odszkodowania za przekazywany gminie grunt. Poparł także potrzebę użytkowania rębnych drzewostanów. Z kolei Wójt Gminy Tłuchowo podziękował nadleśnictwu za współpracę w tym za dzierżawę gruntów wykorzystywanych do celów sportowych. Wyraził obawę o negatywne skutki budowy biogazowni w pobliżu strzelnicy.

Na podstawie przedstawionych referatów dyrektor Pamfil stwierdził, że Nadleśnictwo Skrwilno prowadzone było wzorowo. Podkreślił, że nadleśnictwo jest pionierem w RDLP w Toruniu pod względem odnowień naturalnych.

Ponieważ nie było wniosków oraz uwag, przewodniczący podsumowując tę część narady, pozytywnie ocenił gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Skrwilno w minionym okresie gospodarczym. Podziękował osobom przedstawiającym referaty i koreferaty.

A.II. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych

1. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Przedstawiona przez wykonawcę mapa uwzględnia dane zebrane podczas prac przygotowawczych oraz informacje uzyskane w toku prac urzędzeniowych w zakresie niezbędnym do opracowania mapy obszarów chronionych i funkcji lasu.

Zasięg lasów ochronnych przyjęto zgodnie z wnioskiem o uznanie charakteru ochronnego lasów Nadleśnictwa Skrwilno, który został wysłany do Ministra właściwego ds. środowiska po zakończeniu opiniowania przez rady gmin.

Komisja zaakceptowała ostateczną wersję mapy obszarów chronionych i funkcji lasu nadleśnictwa.

2. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

Zagadnienie podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu zostało na posiedzeniu NTG przedstawione w Referacie Wykonawcy PUL. Komisja zaakceptowała informacje w tym zakresie. Na podstawie dostępnych Wykonawcy projekt PUL danych, można założyć klauzulę, że opracowany projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Skrwilno na lata 2026-2035 jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu.

3. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych.

Rozbieżności rodzajów użytków gruntowych z powszechną ewidencją gruntów, stwierdzone podczas prac taksacyjnych zostały zgłoszone Nadleśniczemu w protokole rozbieżności.

Nadleśniczy zdecydował o zakwalifikowaniu poszczególnych gruntów w PUL.

4. Akceptacja granic i numeracji oddziałów.

Podział powierzchniowy przyjęto zgodnie z ustaleniami KZP. Komisja nie wniosła uwag.

5. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu.

Spodziewany przyrost bieżący tablicowy wynosi 1 149 400 m³ brutto. Uzyskany przyrost użyteczny w minionym okresie wyniósł 1 250 900 m³ brutto. Średni wiek w Nadleśnictwie stan na 01.01.2026 r. wynosi 59 lat.

Projektowany łączny etat użytkowania **1 105 346 m³ brutto** stanowi 96,2% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości oraz 88,4% przyrostu użytecznego uzyskanego w poprzednim okresie gospodarczym.

6. Akceptacja testu kontroli pomiaru na powierzchniach próbnych.

Komisja akceptuje wynik testu kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, przedstawiony w protokole kontroli. Zespół kontrolny stwierdził wykonanie prac zgodnie z umową i przepisami technicznymi.

7. Ocena gospodarki leśnej za poprzedni okres obowiązywania planu

Na podstawie Referatu i Koreferatów, o których mowa w części A.I. protokołu, gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Skrwilno w ubiegłym okresie gospodarczym oceniono pozytywnie. Końcowa ocena realizacji dotychczasowego planu urzędzenia dokonana zostanie przez dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu - będzie to załącznik do Opisu ogólnego nadleśnictwa (Elaboratu).

8. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

W czasie trwania Narady przyjęto dane zawarte w Referacie Kierownika ZOL oraz Wykonawcy planu. Stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa Skrwilno w ubiegłym okresie można uznać za dobry.

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 2020 r. oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. Nadleśnictwo Skrwilno zaliczone zostało do II kategorii zagrożenia pożarowego.

9. Podstawy formalno-prawne realizacji prac urzędniowych

Stwierdzono zgodność prac nad projektem PUL wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP, z aktami normalizacji wewnętrznej Lasów Państwowych, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Toruniu.

Po wyczerpaniu tematyki dotyczącej gospodarki przeszłej przewodniczący zebrania zarządził krótką przerwę, po której wznowiono obrady.

B. Projekt planu urządzenia lasu

W tej części narady przedstawiono:

- Referat na Naradę Techniczno-Gospodarczą dotyczący projektu PUL dla Nadleśnictwa Skrwilno opracowanego na lata 2026-2035. Przedstawił go Marek Byrdy - Kierownik zespołu projektowego firmy KRAMEKO Sp. z o.o.
- Program Ochrony Przyrody (POP) na Naradę Techniczno-Gospodarczą dotyczący projektu PUL dla Nadleśnictwa Skrwilno opracowanego na lata 2026-2035. Przedstawili go: Paulina Żurowska oraz Piotr Rochowski.
- Prognozę Oddziaływania na Środowisko (PONS) na Naradę Techniczno-Gospodarczą dotyczącą projektu PUL dla Nadleśnictwa Skrwilno opracowanego na lata 2026-2035. Przedstawiła ją Paulina Żurowska.
- Koreferat Nadleśniczego do Referatu Wykonawcy na Naradę Techniczno-Gospodarczą dotyczący projektu PUL dla Nadleśnictwa Skrwilno opracowanego na lata 2026-2035. Przedstawił go Nadleśniczy Nadleśnictwa Skrwilno Ryszard Nowaczyk.

Po wysłuchaniu powyższych opracowań nastąpiła dyskusja.

Pani Natalia Górską z RDLP w Toruniu zwróciła uwagę iż w dokumentacji POP/PONS należy uwypuklić kwestię ostatnio przeprowadzonej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000. Podkreśliła, że zabiegi w otulinie rezerwatu „Przełom Mieni” zostały uzgodnione odpowiednią decyzją RDOŚ w Bydgoszczy. Poprosiła również o korektę strefy zagrożenia pożarowego w dokumentacji POP/PONS z omyłkowo zamieszczonej tam III strefy na faktycznie istniejącą II strefę.

Pan Marcin Polewczyk z DGLP w Warszawie zwrócił uwagę na drastyczną zmianę w sposobach użytkowania rębego, w tym znaczące jego zdaniem odejście od rębni zupełnych. Podkreślił, że drzewostany starsze są mniej odporne na niekorzystne zmiany klimatyczne co rzutuje

na potrzebę ich użytkowania a wyniki zaplanowanych zmian w sposobie użytkowania będą widoczne za co najmniej 20 lat.

Nadleśniczy Ryszard Nowaczyk poinformował, że na odbytym spotkaniu Zespół Lokalnej Współpracy zaakceptował przedstawiony projekt PUL bez uwag.

Dyrektor Włodzimierz Pamfil podsumowując dyskusję nad projektem PUL pozytywnie ocenił jego założenia, w tym intensywność użytkowania przedrębego na poziomie 47 m³/ha.

Ponieważ nie było uwag dotyczących wielkości i zakresu projektowanych zadań oraz wobec wyczerpania tematyki dyskusji w sprawie projektu PUL przewodniczący stwierdził, że przedstawiony projekt został przyjęty do ostatecznej realizacji, w której należy uwzględnić zalecenia przyjęte na NTG.

Podstawowe założenia „Projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Skrwilno na lata 2026-2035” ustalone na NTG:

1. Stan posiadania

Powierzchnia **Nadleśnictwa Skrwilno** wg stanu na 01.01.2026 r. wynosi **20 293,73 ha**. Udział w poszczególnych obrębach oraz powierzchnie zaokrąglone do 0,01 ha, funkcjonujące w PUL przedstawiają się następująco:

Powierzchnia	Skępe [ha]	Skrwilno [ha]	Urszulewo [ha]	Nadleśnictwo Skrwilno [ha]
1	2	3	4	5
Powierzchnia ewidencyjna	10131,8559	5389,8998	4771,7601	20293,5158
Powierzchnia w planie U.L.	10131,96	5389,94	4771,83	20293,73

Nadleśnictwo Skrwilno nie posiada gruntów stanowiących współwłasność.

Wg danych ewidencyjnych przekazanych do przyjęcia w projekcie PUL Nadleśnictwo Skrwilno posiada grunty sporne w trzynastu pododdziałach na łącznej powierzchni 16,2692 ha.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków wg Tabeli I

Rodzaj użytku	Obręb Skępe [ha]	Obręb Skrwilno [ha]	Obręb Urszulewo [ha]	N-ctwo Skrwilno [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6
I. Lasy - razem	9643,5275	5149,3177	4558,8508	19351,6960	95,36
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	9306,4907	4954,6975	4385,0372	18646,2254	91,90
1) drzewostany	9306,4907	4954,6975	4385,0372	18646,2254	91,90
2) plantacje drzew - razem					
w tym:					

Rodzaj użytku	Obręb Skępe [ha]	Obręb Skrwilno [ha]	Obręb Urszulewo [ha]	N-ctwo Skrwilno [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybko rosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	146,1962	73,4093	75,5725	295,1780	1,44
1) w produkcji ubocznej - razem	1,9462	0,4609	1,2608	3,6679	0,02
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie	1,9462	0,4609	1,2608	3,6679	0,02
2) do odnowienia - razem	84,0364	54,3644	51,7036	190,1044	0,92
<i>w tym:</i>					
- halizny					
- zręby	84,0364	54,3644	51,7036	190,1044	0,92
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	60,2136	18,5840	22,6081	101,4057	0,50
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji	58,2664	18,5840	21,4003	98,2507	0,48
- objęte szczególnymi formami ochrony			1,2078	1,2078	0,01
- przewidziane do małej retencji	1,9472			1,9472	0,01
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	190,8406	121,2109	98,2411	410,2926	2,02
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle	4,9028	5,4512	4,0355	14,3895	0,07
2) urządzenia melioracji wodnych	7,2316	4,6768	5,6659	17,6043	0,09
3) linie podziału przestrzennego lasu	44,9334	26,0005	14,7611	85,6950	0,42
4) drogi leśne	111,3556	68,5452	60,6617	240,5625	1,19
5) tereny pod liniami energetycznymi	20,3791	2,5325	13,1169	35,9985	0,18
6) szkółki leśne		13,5513		13,5513	0,07
7) miejsca składowania drewna	0,1942	0,4534		0,6476	0,00
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne	1,8439			1,8439	0,01
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	2,2839	0,5600	0,8400	3,6839	0,02

Rodzaj użytku	Obręb Skępe [ha]	Obręb Skrwilno [ha]	Obręb Urszulewo [ha]	N-ctwo Skrwilno [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	9645,8114	5149,8777	4559,6908	19355,3799	95,38
3. Użytki rolne - razem	480,4154	236,0159	202,7308	919,1621	4,53
3.1. Grunty orne - razem	80,7706	51,8799	49,4312	182,0817	0,90
<i>w tym:</i>					
1) role	80,2642	50,9428	49,4312	180,6382	0,89
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	0,5064	0,8192		1,3256	0,01
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornych					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą		0,1179		0,1179	0,00
3.2. Sady	0,1800	0,4354	0,6000	1,2154	0,01
3.3. Łąki trwałe	56,1172	45,6600	19,2964	121,0736	0,60
3.4. Pastwiska trwałe	17,1014	26,1077	24,1898	67,3989	0,33
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,5700		1,2200	1,7900	0,01
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,8452	0,0230		0,8682	0,00
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	11,2562			11,2562	0,06
3.9. Nieużytki - razem	313,5748	111,9099	107,9934	533,4781	2,63
<i>w tym:</i>					
1) bagna	311,3655	111,9099	107,7600	531,0354	2,62
2) piaski	0,1130			0,1130	0,00
3) utwory fizjograficzne	2,0963		0,2334	2,3297	0,01
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem	1,0243	1,3100	1,3636	3,6979	0,02
<i>w tym:</i>					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	1,0243	1,3100	1,3636	3,6979	0,02

Rodzaj użytku	Obręb Skępe [ha]	Obręb Skrwilno [ha]	Obręb Urszulewo [ha]	N-ctwo Skrwilno [ha]	Udział [%]
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem*					
6. Tereny różne - razem	1,4487	2,4500	7,8368	11,7355	0,06
<i>w tym:</i>					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	1,2539	2,4500	7,8368	11,5407	0,06
4) różne inne	0,1948			0,1948	0,00
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	3,1561	0,2462	0,1381	3,5404	0,02
<i>w tym:</i>					
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,0102	0,0936		0,1038	0,00
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne		0,0347		0,0347	0,00
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,1069			0,1069	0,00
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	3,0390		0,1381	3,1771	0,02
<i>w tym:</i>					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	3,0390		0,1381	3,1771	0,02
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		0,1179		0,1179	0,00
<i>w tym:</i>					
1) drogi		0,1179		0,1179	0,00
2) tereny kolejowe					

Rodzaj użytku	Obręb Skępe [ha]	Obręb Skrwilno [ha]	Obręb Urszulewo [ha]	N-ctwo Skrwilno [ha]	Udział [%]
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
3) grunty pod budowę dróg publicznych					
4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	488,3284	240,5821	212,9093	941,8198	4,64
<i>w tym:</i>					
1) grunty przeznaczone do zalesienia	0,3200			0,3200	0,00
OGÓŁEM (1-7)	10131,8559	5389,8998	4771,7601	20293,5158	100,00

2. Podział powierzchni leśnej wg funkcji i kategorii ochronności

Podział wg dominujących funkcji lasów

Dominujące grupy (funkcje) lasu	Obręb Skępe		Obręb Skrwilno		Obręb Urszulewo		Nadleśnictwo	
	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. [ha]	Udział [%]
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Lasy rezerwatowe	142,55	1,51	126,69	2,52	-	-	269,24	1,42
Lasy ochronne	3102,34	32,82	1392,32	27,69	1156,86	25,93	5651,52	29,84
Lasy gospodarcze	6207,80	65,67	3509,18	69,79	3303,79	74,07	13020,77	68,74
Ogółem	9452,69	100,00	5028,19	100,00	4460,65	100,00	18941,53	100,00

Zestawienie lasów ochronnych

Kategorie ochronności	Obręb Skępe	Obręb Skrwilno	Obręb Urszulewo	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]			
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
- glebochronne	255,28	123,82	361,26	740,36
- glebochronne - wodochronne	66,23	19,42	23,07	108,72
- glebochronne - cenne fragmenty rodzimej przyrody	27,19			27,19
- wodochronne	2640,82	1249,08	772,53	4662,43
- wodochronne - nasienne	8,54			8,54
- wodochronne - w miastach i wokół miast	14,46			14,46
- cenne fragmenty rodzimej przyrody - w miastach i wokół miast	61,39			61,39
	28,43			28,43
Razem	3102,34	1392,32	1156,86	5651,52

3. Podział lasów na gospodarstwa

Podział na gospodarstwa (powierzchnia leśna zalesiona)

Gospodarstwo lub podgospodarstwo	Obręb Skępe		Obręb Skrwilno		Obręb Urszulewo		Nadleśnictwo	
	Pow. ha Miaż. [m ³]	Udział [%]	Pow. ha Miaż. [m ³]	Udział [%]	Pow. ha Miaż. [m ³]	Udział [%]	Pow. ha [Miaż. m ³]	Udział [%]
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Specjalne (S)	1262,03 357985	13,56 16,22	1260,40 345085	25,44 28,35	548,76 138305	12,51 12,88	3071,19 841375	16,47 18,71
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	2096,45 444935	22,53 20,16	879,65 186900	17,75 15,35	689,38 156795	15,73 14,62	3665,48 788630	19,66 17,53
Zrębowe (GZ)	35,66 8635	0,38 0,39	139,86 45010	2,82 3,70	193,52 64850	4,41 6,04	369,04 118495	1,98 2,63
Przerębowo-zrębowe (GPZ)	5912,38 1395790	63,53 63,23	2674,88 640155	53,99 52,60	2953,43 713285	67,35 66,46	11540,69 2749230	61,89 61,13
Ogółem gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	5948,04 1404425	63,91 63,62	2814,74 685165	56,81 56,30	3146,95 778135	71,76 72,50	11909,73 2867725	63,87 63,76
Razem	9306,52 2207345	100,00 100,00	4954,79 1217150	100,00 100,00	4385,09 1073235	100,00 100,00	18646,40 4497730	100,00 100,00

gospodarstwo lub podgospodarstwo	PUL 2016		PUL 2026	
	pow. ha miaż. [m ³]	udział [%]	pow. ha miaż. [m ³]	udział [%]
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Specjalne (S)	877,94 299955	4,70 6,70	3071,19 841375	16,47 18,71
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	4635,40 1065990	25,10 23,90	3665,48 788630	19,66 17,53
Zrębowe (GZ)	9881,26 2390765	53,40 53,60	369,04 118495	1,98 2,63
Przerębowo-zrębowe (GPZ)	3093,79 706550	16,80 15,80	11540,69 2749230	61,89 61,13
Ogółem gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	12975,05 3097315	70,20 69,40	11909,73 2867725	63,87 63,76
Razem	18488,39 4463260	100,00 100,00	18646,40 4497730	100,00 100,00

4. Przyjęte wieki rębności

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie Skrwilno zostały przyjęte wg ustaleń KZP.

Gatunki drzew	Wiek rębności
1	2
Db, Js	150
Bk, Lp, Gb, Kl, Jw, Wz	130
So, Md, Dg, Db.c	100
Św, Ol	80
Brz, Brz.o	70
Olodr, Ak	60
Oś	50
Tp, Olsz, Wb, Sob	40

Tabelę z KZP za zgodą NTG uzupełniono o Dg, Db.c, i Brz.o. Gatunki te jako panujące występują tylko w kilku pododdziałach.

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

Użytkowanie rębne

Przyjęte etaty użytkowania rębego m³ brutto na 10-lecie

Gospodarstwo	Obręby			Nadleśnictwo
	Skępe	Skrwilno	Urszulewo	
	m ³ brutto			
1	2	3	4	5
Specjalne (S)	25723	9487	6212	41422
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	65502	28192	17389	111083
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	7314	29386	43870	80570
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	149666	72056	54577	276299
Ogółem wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	156980	101442	98447	356869
Razem	248205	139121	122048	509374

Przyjęty rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręb Skępe	Obręb Skrwilno	Obręb Urszulewo	Nadleśnictwo
	Miąższość (netto) [m3]			
1	2	3	4	5
Uprzątnięcia nasienników i przestoi	972	465	20	1457
Cięcia na gruntach związanych z gospodarką leśną	-	-	-	-
Razem	972	465	20	1457

Przyjęty rozmiar użytkowania rębego

Kategoria użytkowania	Obręb Skępe		Obręb Skrwilno		Obręb Urszulewo		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne zaliczone na etat	248205	207462	139121	115575	122048	102308	509374	425345
5% przyrostu miąższości	12410	10371	6956	5774	6102	5114	25469	21259
Rębne niezaliczone na etat	1168	972	561	465	24	20	1753	1457
Razem użytki rębne	261783	218805	146638	121814	128174	107442	536596	448061

Użytkowanie przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych.

Przyjęty powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego

Rodzaj zabiegu	Obręby			Nadleśnictwo
	Obręb Skępe	Obręb Skrwilno	Obręb Urszulewo	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
CPP	-	-	-	-
TW	1124,27	481,55	515,02	2120,84
TP	3711,85	1891,35	1927,56	7530,76
Razem	4836,12	2372,90	2442,58	9651,60

Przyjęty rozmiar użytkowania przedrębego

Wyszczególnienie	Obręby leśne			Nadleśnictwo
	Obręb Skępe	Obręb Skrwilno	Obręb Urszulewo	
	Miąższość netto [m ³]			
1	2	3	4	5
Etat użytkowania przedrębego przyjęty na okres lat 2016-2025	295500	127000	117500	540000
Etat wg wykonania w ubiegłym okresie gospodarczym (lata 2016-2025)	274973	139686	125279	539937
Etat wg połowy (50%) spodziewanego przyrostu bieżącego tablicowego*	182840	101360	96960	379000
Etat wg 70% spodziewanego przyrostu bieżącego tablicowego*	255976	141904	135774	530600
Etat przyjęty [m³/ha]	228000	113000	114000	455000
	4836,12	2372,90	2442,58	9651,60

* spodziewany przyrost bieżący tablicowy dotyczy wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego

Orientacyjny wskaźnik intensywności cięć w użytkowaniu przedrębnym dla obrębu Skępe wynosi **47,1 m³/ha**, w obrębie Skrwilno **47,6 m³/ha** oraz **46,7 m³/ha** w obrębie Urszulewo. Odnośnie całości drzewostanów Nadleśnictwa Skrwilno orientacyjny wskaźnik intensywności cięć w użytkowaniu przedrębnym wynosi **47,1 m³/ha**.

Wskaźniki dotyczące użytkowania przedrębego

Obręb leśny Nadleśnictwo	Wskaźnik wykorzystania przyrostu	Wskaźnik intensywności cięć
	%	m ³ /ha
1	2	3
Skępe	63,1	47,1
Skrwilno	55,7	47,6
Urszulewo	58,8	46,7
Nadleśnictwo Skrwilno	60,0	47,1

Wielkość użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Skrwilno przyjęto w wysokości **455000 m³ grubizny netto** (568750 m³ brutto) na powierzchni **9651,60 ha**. Stanowi to **60%** tablicowego przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania PUL w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

Przyjęta wielkość użytkowania na lata 2026-2035

Kategoria użytkowania	Obręb Skępe		Obręb Skrwilno		Obręb Urszulewo		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Użytki rębne								
Rębne zaliczone na etat	248205	207462	139121	115575	122048	102308	509374	425345
5% przyrostu miąższości	12410	10371	6956	5774	6102	5114	25469	21259
Rębne niezaliczone na etat	1168	972	561	465	24	20	1753	1457
Razem użytki rębne	261783	218805	146638	121814	128174	107442	536596	448061
Użytki przedrębne								
Razem użytki przedrębne	285000	228000	141250	113000	142500	114000	568750	455000
Użytki rębne i przedrębne								
Ogółem użytki główne	546783	446805	287888	234814	270674	221442	1105346	903061
Użytki główne w latach 2016-2025								
Plan	651726	521381	319809	255847	286605	229284	1258140	1006512
Wykonanie	596811	477449	312055	249644	281852	225482	1190721	952577

Przyjęty łączny etat użytkowania głównego dla Nadleśnictwa Skrwilno na okres gospodarczy przypadający na lata 2026-2035 wynosi **903061 m³ netto**.

Przyjęty łączny etat użytkowania głównego (netto) dla całego Nadleśnictwa ustalony został na poziomie **89,7 %** poprzedniego etatu (z lat 2016-2025).

Etat użytkowania głównego w wartości brutto wynosi **1105346 m³**, stanowi **96,2 %** spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu, który oszacowano na **1149400 m³ brutto**.

Orientacyjne wskaźniki dotyczące planowanego użytkowania głównego

Obręb	Wskaźnik wykorzystania przyrostu	Wskaźnik wykorzystania przyrostu użytecznego	Wskaźnik wykorzystania zasobów
	%		
1	2	3	4
obręb Skępe	96,2	87,6	24,5
obręb Skrwilno	94,5	91,8	23,4
obręb Urszulewo	97,7	86,3	24,8
łącznie	96,2	88,4	24,3

Przyjęty etat użytkowania głównego stanowi **24,3 %** zasobów brutto Nadleśnictwa.

6. Określenie zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto wg ustaleń Komisji Założeń Planu.

Zaakceptowano powierzchnię planowanych zabiegów hodowlanych wynikającą z projektów planów hodowli. Ich rozmiar obrazuje poniższa tabela:

Zabiegi (wskazania)	Obręb Skępe	Obręb Skrwilno	Obręb Urszulewo	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
I. Odnowienia otwarte i zalesienia, w tym:	109,13	136,97	183,46	429,56
1. zręby	84,02	54,36	48,63	187,01
2. grunty nieleśne	0,32	-	-	0,32
3. zręby projektowane	24,79	82,61	134,83	242,23
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:	806,73	331,34	222,24	1360,31
1. przy rębniach złożonych	791,50	330,34	221,94	1343,78
2. podsadzenia	12,42	1,00	-	13,42
3. dolesienie luk i przerzedzeń	2,81	-	0,30	3,11
III. Poprawki i uzupełnienia, w zastanych uprawach i młodnikach	2,87	2,56	0,67	6,10
Ogółem I + II + III	918,73	470,87	406,37	1795,97
IV. Wprowadzenie podszytów	-	-	-	-
V. Pielęgnowanie, w tym:	1267,23	779,93	537,18	2584,34
1. pielęgnowanie gleby (PIEL)	253,04	134,41	99,89	487,34
2. czyszczenia wczesne (CW)	22,45	7,01	29,55	59,01
3. młodników (CP)	991,75	638,51	407,74	2037,99
VI. Melioracje, w tym:	872,28	442,17	397,28	1711,73
1. nawożenie	-	-	-	-
2. melioracje wodne	-	-	-	-
3. melioracje agrotechniczne	872,28	442,17	397,28	1711,73

Zgodnie z zaleceniami podanymi w Protokole z KZP do projektu PUL zostaną przyjęte następujące powierzchnie:

- odnowień, na którą złożą się suma powierzchni istniejących zrębów oraz 80% powierzchni projektowanych zrębów i odnowień po rębniach złożonych wynikających z Tabeli XVIII;

- pielęgnowania gleby (PIEL), na którą złożą się suma powierzchni istniejących upraw oraz 50% powierzchni projektowanych zrębów i odnowień po rębniach złożonych wynikających z Tabeli XVIII;

- poprawek i uzupełnień, na którą złożą się suma powierzchni zabiegów w istniejących uprawach i młodnikach oraz 10% powierzchni projektowanych zrębów i odnowień po rębniach złożonych wynikających z Tabeli XVIII;

- melioracji agrotechnicznych którą stanowić będzie 80% powierzchni projektowanych zrębów i odnowień po rębniach złożonych wynikających z Tabeli XVIII.

7. Określenie zadań zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej

Zadania w tym zakresie są zgodne z przyjętymi kierunkowo na posiedzeniu KZP.

8. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Komisja zaakceptowała podstawowe zadania na obecne 10-lecie, obejmujące utrzymanie istniejącej sieci dróg oraz dostosowanie ich do wymogów ochrony pożarowej, utrzymanie urządzeń wodno-melioracyjnych i rowów we właściwym stanie a także modernizacje leśniczówek i budynków gospodarczych. Zakres prac będzie uzależniony od posiadanych środków.

9. Charakterystyka warunków ekonomicznych

W ramach charakterystyki warunków ekonomicznych Nadleśnictwa Skrwilno wykonane zostaną:

- *Tabela XIX Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej z wyceną wartości majątku nadleśnictwa (wycena wartości drzewostanów).*
- *Tabela XX Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego nadleśnictwa* spodziewanego według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie według orientacyjnego etatu potencjalnego, obliczonego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych.

10. Wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego i edukacji leśnej społeczeństwa

Komisja przyjmuje proponowane kierunki zagospodarowania rekreacyjnego i edukacji leśnej społeczeństwa oraz sposób ich realizacji.

11. Ustalenia końcowe

Wielkości zadań gospodarczych przedstawione w niniejszym Protokole mogą ulec niewielkim zmianom ze względu na trwające prace kontrolne i zakończeniowe.

Protokół sporządził:

Kierownik
Zespołu Projektowego
Marek Byrdy
mgr inż. Marek Byrdy

Przewodniczący:

[Signature]
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

Mikołaj Ziemblicki

Zatwierdził:

[Signature]
DYREKTOR
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Toruniu

.....*Włodzimierz Pamfil*.....

(Dyrektor RDLP w Toruniu)